

Binnen HOIJ werken de leerkrachten in de onderbouw (groep 1 & 2) met de methode Onderbouwd.

Wat is Onderbouwd?

Een hernieuwde blik op kleuteronderwijs; het betekent op een speelse manier werken aan doelen.

Kleuters kunnen niet lezen, niet schrijven en zich mondeling slechts beperkt uitdrukken. Maar spelen kunnen zij als geen ander. Er bestaat een duidelijke verhouding tussen spelen en het opdoen van kennis. Door middel van het spelen van een spel kan een kind beoogde leerdoelen behalen. Het zorgt ervoor dat kleuters op een ontspannen manier kennis vergaren die zij in groep 3 en volgende groepen nodig hebben om de leerstof te kunnen begrijpen. Grondbeginselen van taal, rekenen en schrijven zijn zo eenvoudig aan te leren. Spelenderwijs wordt de ontwikkeling van de leerlingen doelgericht gestimuleerd met de methode Onderbouwd.

Een goed doordacht leeraanbod zorgt voor de nodige prikkels, die een belangrijke voorwaarde vormen voor leren.

Voor het spelenderwijs leren maakt Onderbouwd gebruik van concreet materiaal:

1. Handpoppen: maakt het doel herkenbaar.
2. Ontwikkelingsmateriaal: maakt het doel tastbaar.

Het gebruik van poppenspel in de methode Onderbouwd maakt het doel herkenbaar voor kinderen. Voor elk doel is er een aparte handpop.

In villa letterpret wonen:

Arie de letterkanarie
Ed met de rijm pet
Mollie de mol
Hak en plak apen
Tante Truus

In de rekenflat wonen:

Sjoerd de cijferwoerd
Mien de meetmuis
Hennie de Hen
Fred van de rekenflat
Fred de bever
Tante Truus

Tante Truus (met een schort om) wordt gespeeld door de juf zelf. Tante Truus is vooral bezig met "alles netjes" maken. Seriëren en sorteren bij het rekenen en auditieve- en visuele discriminatie bij taal; klanken, letters en woorden.

Bij de Vertelplaten hoort Wim de woordspin; de leerlingen krijgen van Wim de woordspin, 20 nieuwe woorden die horen bij een nieuw thema. Zo wordt op een heel speelse manier gewerkt aan de ontwikkeling van de woordenschat.

Door de spannende en grappige gebeurtenissen van de handpoppen wordt makkelijker geleerd. Als kinderen de spannende avonturen met de handpop hebben gehad, geeft de juf les over het doel. Er wordt dan gewerkt met ontwikkelingsmateriaal, dit maakt het doel tastbaar.

In de visie van ONDERBOUWD staat het inspelen op specifieke leerbehoeften van kleuters centraal.

Een jong kind doorloopt ontwikkelingsfasen. Daarin ontwikkelt een kind nieuwe dingen. Zo kunnen kinderen bijvoorbeeld pas goed leren lezen wanneer ze 6 jaar oud zijn. Volgens Simone de Groot (de grondlegger van Onderbouwd) is het van belang dat, leerkrachten die werken met jonge kinderen, kunnen denken vanuit een bepaalde ontwikkelingsfase en de te bereiken doelen die bij deze ontwikkeling horen. Het denken vanuit doelen die passen bij de leeftijd van het kind én het gericht stimuleren daarvan zorgt voor betere leerresultaat.

Drie stappen van leren

1. Aanbieden van het doel in de grote kring:

Nieuwe doelen worden gericht aangeboden in de grote kring. Er gebeurt dan van alles in het hoofd van het kind. Daar wordt het kind moe van. De aandacht van het kind bij de les is erg kort. Om de aandacht langer vast te houden wordt gebruik gemaakt van poppenspel en handpoppen. Op deze wijze wordt de

instructie langer onthouden, soms wel enkele dagen. Stilzitten en luisteren is voor jonge kinderen niet de manier om effectief informatie op te nemen. Tijdens de kringactiviteiten is het van belang zoveel mogelijk te bewegen en gebruik te maken van het speellokaal. De inzet van ontwikkelingsmateriaal, de handpop en het gebruik maken van coöperatieve werkvormen zorgt voor een optimaal instructiemiddel.

2. *Verwerken van het doel binnen de werkles:*

Nieuw aangeboden doelen worden over het algemeen bij de uitleg in de kring onvoldoende begrepen, dus heeft een kleuter oefening nodig. Tijdens het spel in de werkles wordt veel gesproken en lawaai gemaakt. Dit lawaai leidt juist tot leren. Om kinderen zelfstandig te laten verwerken wordt de leerstof aangeboden in de vorm van lotto-, memory- en dominospellen. De interactie die tot stand komt bij het spelen van dergelijke spellen zorgt voor een optimaal leerresultaat. Met Onderbouwd wordt door het kind een directe relatie gelegd tussen de uitleg in de kring en de verwerking in de werkles.

3. *Controleren of het doel is behaald:*

Na het doorlopen van de eerste twee leerstappen is het van belang dat het kind gevolgd wordt in zijn of haar ontwikkeling. Ook al wordt een doel precies op het juiste moment én in de juiste ontwikkelingsfase aangeboden, dan betekent dat nog niet dat een kind dit doel ook afdoende behaald heeft. Het kan zelfs zijn dat het te gemakkelijk is gebleken. Door middel van ontwikkelingsmateriaal kan een kind aan de leerkracht laten zien of een doel is begrepen. Het kind wordt daarmee eigenaar van zijn eigen leerproces. Het leerproces wordt afgesloten met een beoordeling en vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Opbrengst- en handelingsgericht werken

Met opbrengstgericht werken en handelingsgericht leren als nieuwe norm en met beheersingsdoelen voor kleuters als toets criteria, is er veel veranderd in het onderwijs.. Het op een speelse manier inzetten en gebruiken ontwikkelingsmateriaal maakt het handelingsgericht werken tastbaar en kindvriendelijk.

Meer informatie:
www.klassewerk.com

